

der ikke kunde være Tale om en heelt forandret Organisation, der havde det samme Formaal for sig. Der gives jo andre højere Lærestalter baade her og i Udlandet, som ere indrettede paa en saadan Maade, at der er sørget for, at der ved dem bliver givet Alle en saa omfattende Undervisning, som er nødvendig, i en vis bestemt begrændset Tid. Dette er altsaa Altsammen Spørgsmaal, forekommer det mig, som vel kunde fortjene at tages under Overveelse og at drøstes, inden den Foranstaltning, som nu paatænkes, sættes i værk, og jeg er forsaavidt ganske enig med den ærede Ste Landstingsmand for 1ste Kreds (Ploog) i, at det maaskee kunde være ønskeligt, at flere Forhold ved Universitetet bleve undersøgte en virkelig, alvorlig og fordomsfri Undersøgelse.

Hvad der dog for mig har været Hovedsagen ved at stille nærværende Forslag, det er det konstitutionelle, det statsretlige Spørgsmaal, og i saa Henseende ser jeg nu ligesaa lidt som min ærede Sidemand (Lehmann), at den høitærede Kultusminister egentlig har anført Noget mod, hvad jeg i forrige Møde tillod mig at fremsætte. Det, som man her vil kuldkafe, er Noget, der efter den gjældende Lovgivning maa siges at være et vigtigt Led af selve den bestaaende Kirkeforfatning, og det maa altsaa siges at stride mod alle anerkjendte Grundsatninger, om det skulde kunne ophæves uden en Lovgivningsact. Den ærede Kultusminister har egentlig ikke paaberøbt sig Andet derfor end en formeentlig tidligere Praxis, men det forekommer mig dog aabenbart, at de Præcedentser, som han meente at kunne anføre, vare alt Andet end virkelige Præcedentser. At man administrativt har kunnet dele den medicinske Examen i to forskjellige Dele, at man administrativt har kunnet indføre en ny Examen, nemlig den statsvidenskabelige Examen, for at de, som havde Lykt til at underkaste sig en saadan Examen, kunde gjøre det og derved erhverve sig et vist Stempel, og at man administrativt har taget et enkelt Fag bort fra en Examen og lagt et enkelt Fag til, er Altsammen Noget, som jeg erkjender for at være aldeles i sin Orden, og det finder jeg ikke paa nogen Maade bør forandres. Slige Spørgsmaal bør

formeentlig ikke inddrages for Repræsentationen, men det er dog noget derfra aldeles himmelvidt forskjelligt at tage en Examination bort fra Universitetet, som Lovgivningen har troet i Kirkes Interesse netop at burde betro til Universitetet som Corporation, og at bortføre det Vaand, som nu i Aarhundreder har sammenknyttet Prøvelsen af Geistligheden her i Landet med Universitetet, for saa i dets Sted at opstille det Principt, at Alt, hvad der vedkommer denne Prøvelse, fra nu af skal være underkastet en complet administrativt Villkaarlighed. Det har naturligvis ikke været min Mening, med hvad jeg i forrige Møde yttrede, at sige Noget om, hvorledes den høitærede Kultusminister selv vil benytte den vilkaarlige Frihed, som han søger at tilegne sig; jeg har kun talt om, hvad der ligger i det Principt, som han selv opstiller. Naar han derhos har henviist til, at man dog maatte lægge Mærke til, at Universitetets Professorer jo ogsaa vare Embedsmænd, hvis Ud nævnelse beredede paa, at de vare indstillede af Kultusministeren, da nægter jeg ikke, at det forekommer mig, at dette omfrent er noget nær det Samme, som om man vilde sige, at da Justitsministeren indstiller, hvem der skal være Dommer, saa kunde det være det Samme, om man havde faste Domstole, og der kunde ikke være Noget i veien for at overlade til Justitsministeren ogsaa at ud nævne Dommere paa Tid.

Jeg troer virkelig ikke, at man kan fortænke dem, der interessere sig for vort gamle Universitet, og som, om de end see, at det har adskillige Mangler i enkelte Retninger, dog have en vis Pietet og Veneration derfor, i at de ikke med ganske rolige Dine kunne see paa en Foranstaltning, med Hensyn til hvilken de ikke ganske kunne frie sig for den Frygt, at den mulig kan blive det første Skridt til at undergrave det hele Universitet. Det forekommer mig nemlig dog at være Noget, der ikke ligger saa overmaade fjernt, at naar man først fratager de theologiske Professorer og eventuelt ogsaa de juridiske Professorer ved Universitetet de Forretninger, som de nu have i Statens Tjeneste i den her omhandlede Retning, saa vil det maaskee vise sig at blive Følgen deraf, at de Studerende heller ikke